

Dunaj–Odra–Labe bude ryze pozitivním zásahem do krajiny, říká šéf asociace. Legrační, reaguje rektor

irozhlas.cz, 7. 10. 2020

Ostravská univerzita vyzvala vládu, aby znovu zvážila usnesení, kterým schválila přípravy první části vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe. Akademici se obávají negativního vlivu na celý region a nesouhlasí se závěry studie proveditelnosti, která byla politikům předložena. Zastánci projektu ve Speciálu Českého rozhlasu Plus naopak vyzdvihují ekologický přínos stavby.

Ostrava 17:06 7. října 2020

Úsek kanálu u Vídně. | Foto: Tomáš Kolařík | Zdroj: Wikimedia Commons | CC BY 3.0

Zastávce projektu, šéf Ředitelství vodních cest České republiky Lubomír Fojtů, poukazuje na ekonomické výhody, které s sebou výstavba ponese. Vodní doprava je podle něj v některých případech nenahraditelná. „Například u těžkých a nadrozměrných kusů. Přepravní náklady, jak známo, jsou navíc u vodní dopravy nejnižší,“ uvádí.

Jan Lata: Že výstavba kanálu Dunaj-Odra-Labe bude mít pozitivní vliv na životní prostředí? Směšné...

Vybudování kanálu umožní přepravu stovek milionů tun zboží a v neposlední řadě také transport zkapalněného zemního plynu, tvrdí Fojtů.

Nesouhlasí s ním ale Petr Šlegr, dopravní konzultant z Centra pro efektivní dopravu. „Z hlediska dopravy to prakticky nemá význam. Jsme na rozvodí tří moří a horní ramena řek mají malou kapacitu. Labe je v porovnání s Rýnem jako taková okreska versus dálnice.“

„Vodní cesta, jakkoli má zpochybnitelný význam pro nákladní dopravu, tak má nulový význam pro dopravní obslužnost,“ míní Šlegr.

Namísto takto rozsáhlého projektu doporučuje doplnit a zmodernizovat velmi hustou železniční síť, kterou Česká republika už nyní disponuje. Anebo dobudovat dálniční síť. „Ten kanál je chiméra a nemá smysl nikdy, natož později,“ říká.

Zajistit vodní komfort

Že dopravní význam plánovaného projektu není na prvním místě, uznává i Jan Skalický, předseda asociace Dunaj–Odra–Labe. Podle něj je hlavní přínos vodohospodářský. „Vodní koridor pomůže přečerpávat vodní masy tam, kde jsou potřeba,“ vysvětluje.

„Jakmile máme ta příčná díla – například jezy v Praze –, tak vidíte, že i v těch největších teplech v Praze vodní komfort máme. Tečka. Tak to prostě je,“ tvrdí Skalický.

„Že Dunaj-Labe-Odra nepoškodí přírodu? Legrační.“

Jan Lata

A pro ilustraci zmiňuje koridor Rýn–Dunaj–Mohan, který pomáhá převádět vodu do suché oblasti Norimberska. Stejný přínos by podle něj mohl mít český kanál pro Moravu, která bude v následujících letech suchem postižena víc než zbytek republiky.

„Zásah do přírody bude ryze pozitivní. Dá se očekávat, že počasí bude velmi dramatické, že rozdíl mezi teplem a zimou, mezi suchem a povodněmi se bude zvětšovat. A ta dramatickost bude asi třikrát větší na Moravě než kolem Prahy. Stát bude stejně muset budovat infrastrukturu jako protipovodňová opatření nebo zařízení pro zadržení vody v krajině,“ zdůrazňuje Skalický.

Studie proveditelnosti, která byla předložena vládě, má na čtyři tisíce stran, upozorňuje Skalický. „A z toho 1800 jich bylo věnováno ochraně přírody a jsou samozřejmě kompenzovány všechny vlivy na životní prostředí. Zásah do přírody je ryze pozitivní, příroda určitě nebude zasažena!“

Tvrzení, že projekt takových rozměrů nezasáhne životní prostředí okolí řeky Odry a chráněných meandrů ve Slezsku, je ale podle rektora Ostravské univerzity Jana Lata „absurdní a legrační“. Při zpochybňování přínosu v této oblasti se odvolává třeba na studii Akademie věd České republiky.

Převzato z Plusu

„Tvrdit, že kanál bude pozitivním zásahem do přírody, mi přijde legrační. Nebude to mít ani pozitivní vliv na turistiku: nedovedu si představit, že by tam jezdili turisté, když bude zničena krajina v okolí. A dotovat vodu odjinud? Připomíná mi to plány ze Sovětského svazu, které byly zcela absurdní,“ tvrdí Lata.

Lata si stěžuje, že odsouhlasení výstavby koridoru proběhlo bez široké diskuse v regionu, kterého se věc týká a upozorňuje, že Ostravsko bylo už v minulých letech výrazně ekologicky poškozeno ve prospěch tuzemské ekonomiky. A posledních třicet let se snaží napáchané ekologické škody zahladit.

S postojem rektora se identifikuje také senátor Petr Orel, místopředseda Stálé komise Senátu VODA - SUCHO. I on patří k vyzyvatelům vlády, aby provedla revizi studie proveditelnosti, na které shledává mnoho nedostatků. „Pevně věřím, že vláda i kraj se k tomu bude vracet a budeme se o tom ještě bavit.“

Jaký je plán?

Co se kolem kanálu má dít v následujících letech, nastiňuje Lubomír Fojtů z Ředitelství vodních cest: „Mezi lety 2020 a 2024 by mělo dojít k aktualizaci zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje včetně posouzení vlivu na životní prostředí, v letech 2025 až 2028 by měly probíhat práce na dokumentaci územního rozhodnutí a jeho vydání, další rok dojde k vydání stavebního povolení a výběru zhotovitele. Na léta 2030 až 2032 je pak naplánovaná realizace.“

Do výběrového řízení na projektování stavby by se rád zapojil i Skalický z Asociace Dunaj-Odra-Labe. „Jsem absolutně přesvědčen, že to vodní dílo je tak rozsáhlé, že se zapojí všechny společnosti, které budou schopny projektovat. A to i zahraniční.“

Nejistý mnohaletý horizont realizace ale kritizuje dopravní expert Petr Šlegr. Zanesení kanálu do územního plánu totiž negativně ovlivní projektování důležitějších dopravních staveb. „Jakmile se bude někde plánovat železnice, dálnice nebo jen obchvat, bude se už muset projektovat tunel nebo most, aby se jím kanál – který tam nikdy nebude – překonal,“ vysvětluje. „To by každou takovou stavbu prodražilo asi o 10 miliard.“

Na nejistou budoucnost projektu poukazuje i rektor Jan Lata: „Teď budeme stavět něco, co možná nebude mít význam, protože není jasné, jestli to bude pokračovat na sever do Polska nebo na jih k Dunaji, to je už úplně absurdní.“

Pouhé prodloužení Odry do Ostravy ostatně nedává smysl ani podle Fojtů z Ředitelství vodních cest: „Je potřeba rozvíjet minimálně napojení na Dunaj.“

Poslechněte si audiozáznam celého speciálu o projektu Dunaj-Odra-Labe, moderuje Šárka Fenýková.

Šárka Fenýková, marz

Autor: Šárka Fenyková, Zuzana Marková

Zdroj: https://www.irozhlas.cz/ekonomika/odra-dunaj-labe-kanal-cesky-rozhlas-plus-priroda-stavba-ekologie-ekonomika_2010071706_gak